

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

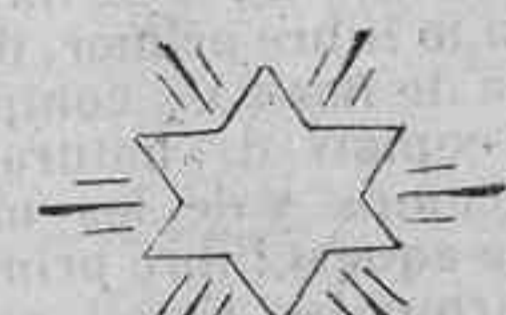
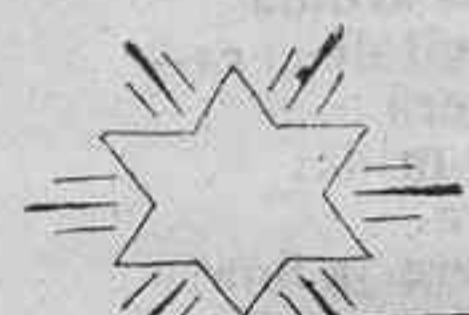
PERIÓDICH SATÍRICH,
HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

ELISSA GORRIZ.

—
Artista dotada
de gracia especial,
que tot lo que toca
salpica de sal.
Sab moures ab garbo,
sab dir lo que vol,
en fi, es una gloria
del teatro espanyol.

JULIAN ROMEA.

—
Actor que sòls busca
naturalitat,
per fer la moderna
comedia viitat.
Pot dirse que á Espanya
tothom l' ha sentit.
y en mil y mil teatros
s' ha vist aplaudit.

LA GARBA.

POESÍAS DE APELES MESTRES.

Cada llibre del inspirat poeta català forma a sa aparició un verdader aconeteixement. Tingan per segur que *La Garba* no ha de quedar-se en rera ni dels *Idilis*, ni de las *Baladas*, ni de la sempre hermosa *Margaridó*.

Precisament aquesta *Garba* d' avuy, vinguda a llum en plé desembre, demostrant aixís qu' en la imaginació dels verdaders poetas tot l' any hi ha flors y espigas, aquesta *Garba* de avuy, té que veure alguna cosa ab l' hermós y celebrat poema. ¿Se recordan de aquella festa del 14 de juny, disposta pèl *Centre català*, en obsequi del autor de *Margaridó*? Apeles Mestres va quedar-ne tan en extrèm agrahit, que a la seva vegada ha volgut obsequiar al *Centre català* ab un nou llibre. Ha reunit algunas de sas més hermosas composicions y n' ha fet una *Garba*. L' obsequi tributat val ben bé l' obsequi rebut. Lo llibre es digne per tots conceptes de la Associació a qui va dedicat.

En lo prólech, del qual per motius molt especials no m' ha de ser permès parlar, está expressada l' intenció del poeta al publicar lo present volum:

«Es precis saber, diu, que no totas las *Rosellas*, ni totas las *Espigas* qu' en *LA GARBA* trobará 'l lector, procedeixen de un mateix camp d' observació, com tampoch son totas fruyt de una mateixa anyada. Lo poeta ha anat espigolant aquí y allá mentres cumplía altrás tascas, y quan ha tractat de reunir las composicions destinadas al present aplech, s' ha trobat ab un llibre bessó, es a dir: de dos llibres distints n' ha fet un.

»En lo llibre primer, designat baix la denominació genérica de *Rosellas*, compost totalment d' estudis y quadrets copiats del natural, reapareix lo poeta enamorat dels camps y de las montanyas, del mar y del cel. Forma aquest llibre primer un preciós conjunt de colors y d' armonías. En ell, entre altrás particularitats, hi trobará 'l lector molts dels elements que serviren de fondo als *idilis*: en ell se revela íntimament lo poeta bucòlich en son laboratori, al ayre lliure y en plena llum. Pero 'l poeta no 's limita a pintar. Pinta y pensa. De tots los quadros compresos en aquesta secció 'n brolla una idea y a voltas una ensenyança.

»En lo llibre segon titulat *Espigas*, de un lirisme més elevat, se presenta 'l poeta baix un aspecte completament distint y hon xich nou, atesas sas inclinacions predilectas. En ell veyém apareixer lo pensador que viu ab son sigle y lluyta dintre de la societat en que viu. Sens deixar d' esser poeta ni un sol instant, mostra ab sos afanys qu' es home. ja que del camp de la humanitat arreballa algunas espigas: empero perá que sia major lo contrast ab aquella Natura! esa riallera y hermosa, s' fixa en aquells elements humans que lluytan y sofreixen, que anhelan y 's revoltan. Y de aquí la entonació elegíaca que predomina generalment en las composicions de la segona serie.

«¿Quin propòsit pot haver tingut Apeles Mestres al publicar aquests dos llibres reunits en un? Crech endavinarho. Son intent no pot haver sigut altre en món concepte, que 'l natural desitj de completar sa personalitat sense desnaturalisarla. De haver donat a llum las *Espigas* separadas de las *Rosellas*, hauria pogut atribuirseli facilment un cambi d' escola ó de principis que no pot entrar en sas conviccions; un oblit en ell totalment impossible de sas carinyosas efusions envers la Natura! esa... ¡Quí sab si s' hauria dit que 'l poeta bucòlich s' havia cansat, fent plassa al poeta líric!..»

Desfent la *Garba* y examinant una per una las *Rosellas* y las *Espigas*, es quan s' admira la

prodigiosa inspiració del poeta. ¡Quin seguit de bellesas y de primors! Un no 's cansa de llegir y de admirar.

Hi ha quadrets, trassats ab aparent senzillés, que son verdaderas joyas.

¿Se vol una proba de lo que dihém? Aquí van un parell de *Rosellas*:

MARINA.

Lo cel es gris, l' ayre glacial.—Humida,
feixuga, atapahida.
de llarch a llarch del cel dorm la boyrada,
y als bufechs del llevant remolinada
s' arrossega en la platja esfarehida.

Fustigada per l' ayre
la mar rugeix: la vella rondinayre
quimera de cent golas entrobertas,
reganyant las dents blancas, espumosas,
mossega las arenas salabrosas
y las rocas inmóviles y desertas.

Demunt dels pals, vora 'l rompent, reposan
los llahuts y barquetas
que la solcada mar solcar no gosan;
y volant a cops d' ala las cercetas
a cops d' ala 's disputan ab coratje
lo peix mort qu' en la platja
lentas y altivas las onadas posan.

Vols de pardals, desvergonyida tropa,
saltant de proa a popa
passan a sach, ab xicles de alegrías,
las mallas de pá sech abandonadas
al fons de las barquetas desarmadas,
renissos de la orgía
dels pescadors vinguts abans del día

Y en tant desde allá baix, desde las branques
dels admetllers, aponcelladas, blancas,
—entre las quals l' abella més ardida
capta ja incéns per son convent de cera—
la alegre y cantadora primavera
arribada d' avuy, bat l' ala y crida:
¡Oh suau Primavera,
es temps de despertar, l' hivern ja fina;
ja 's frisa l' admetller... ¡desperta y vina!

LO PAS DE LA IDEA.

De llarch a l' arch de la via
s' alsan inmóviles uns arbres,
uns arbres sense una fulla,
sense una arrel ni una branca.

Guarnida tenen la cima
de un restaller de flors blancas,
que ni la tardor desfulla
ni al cor de l' hivern se tancan.

Filadora misteriosa,
alguna invisible aranya,
tants fils com flors troba obertas
ha teixit de un arbre al altre.

Los aucells cansats s' hi aturan
ab lo capet sota l' ala
y 'l vent cantant los hi gronxa
ab un cant sense paraulas.

Y s' hi endormis can De sople
com ferits pèl llamp ne cauhen,
y 'ls fils estremits zumzejan
«¡Pas!»—Es la idea que passa.

¡Aixó es poesia! Y totas las que componen la primera serie ofereixen condicions de bella superioritat a tot encomi.

En la secció de *Espigas* s' hi troban també admirables inspiracions, ciselladas ab aquell art de

EL MUNDO COMEDIA ES, O EL BAILE DE LUIS ALONSO.

(DOS DELS PRINCIPALS TIPOS DE LA OBRA.)

Personatjes del passat,
que viuen, segons qui 'ls crea:
aixó es lo que han alicansat
la Gorriz y en Romca.

que 'l poeta es mestre incomparable. ¿Pot concebirse res més hermós que aquesta composició?

TENIAM VINT ANYS.

Teniam vint anys. Lo sol resplandia rosat als matins, á las tardes, d' or, lo cel era blau de nit com de dia, los camps espigats y 'ls arbres en flor. Aixís era 'l mon Cantavam y reyam forjant ilusjons sens altres afanys; nos vo'íam molt, potser no 'ns ho deyam y estavam contents... ¡Teniam vint anys!

Quin temps aquell temps!... Los días, las horas següan son curs y 'l curs era etern; las fullas del bosch no queyan llavoras!... ¡Si es d' ara de poch que 's parla d' hivern! Ni sabís ni boigs parlavan encare de facas al sol, de duptes y engarrys. — ¡l' espay era gran, la llum era clara y 'l temps era breu... ¡Teniam vint anys!

Llavoras lo bosch, molt més solitari floria tot-temps més fr' sch y gentil; aixó era 'al Abril y 'm semb'a al pensa: hi que tot aquell any va ser més d' Abril. Passavan branzint estels d' orenetas á ran dels teulats, á flor dels estanys; lo mon era un pom, un cel de violetas. ¡Qu'n temps aquell temps!... ¡Teniam vint anys!

Llavoras las flors cad' una en son calzer desclosas tot l' any tiravan petons; á un cap del jardí recordo un vell sálzer que al veure'ns passar ca'lava cançons. Recordo també que 'ns deyan «bon día» abellas y aucel s volant de companys; de nit los estels nos deyan fent via: «Dormiu un bon son»... ¡Teniam vint anys!

No sé l' escorpí que a' cor vá picarnos ni sé qu' escorpíns llavoras hi hagués, so's sé de una nit que vam separarnos

vam dirnos *adéu* .. y no 'ns hem vist més.
Potser mal tallat lo tronch pié de sava
probáen nostres cors de traure nous tanys...
no 'n varem dir res tan poch que costava!...
no ho varem dir may .. ¡Teníam vint anys!...

VI.

Jo crech que aquell jorn lo mon dongué volta
perque 's va tornar lo pitjor dels mons;
lo sa'zer mateix rondina una absoluta
y no ha probat més de cantar cançons
Y ni 'l cel es blau, ni rihents las horas
ni 'ls estels amichs ni 'ls aucells companys
com en aquell temps—a puell de llavors—
en que .. per etzar teníam vint anys.

* *

Aquí acabém, per que, posats á copiar, buida-
riám tot lo llibre.

En la impossibilitat de fer un análsis complert
de totas las composicions, que 'ns robaria un
espai del qual no podém disposar, hem preferit
apelar á la copia, segurs de que las composicions
transcritas diuen per ellas solas, molt més de
lo que podriam nosaltres.

Llibres com *La Garba* ells mateixos s'elogian.

P. DEL O.

LA POMA DE LA DISCORDIA.

I.

Don Joaquim y donya Pepa vivian felissos,
tan felissos com los que més ho sigan en aquest
mon de penas y disgustos.

Feya prop de vint anys qu' eran casats, y may
la més insignificant disputa havia perturbat la
sèva existencia apacible y arreglada. Tots dos
pensavan lo mateix, creyan lo mateix, volian lo
mateix... y no diré que menjavan lo mateix, per-
que lo regular es que cadascú menji la sèva part.

¿Cóm va acabarse aquella armonia? ¿quin va
ser lo gra d' arena que va deturar la marxa
acompassada d' aquella màquina admirable?

¿Un vèbi? ¿una dona? ¿un vici sobrevingut?

Un gos. Vels'hi aquí la sèva poma de la dis-
cordia.

Donya Pepa, que en tota sa vida no havia
tingut afecte per ningú més que pèl sèu marit,
de repent va dividir lo sèu carinyo en duas
parts iguals, donantne la meytat á una bestia.

L *Menut* era un gos de llana llarga, bastant
notable com á lleig y encare más com á escan-
dalós. Don Joaquim explicava á tothom, que de
las vintiquatre horas del dia, l' *Menut* ne pas-
sava trenta lladrant.

Pero donya Pepa no va volguer transigir. Li
havian regalat lo *Menut*, ella li havia consagrat
lo sèu carinyo, y estava disposada á defensarlo
ab tota la energia d' una senyora que may ha
sigut contrariada... y que no té fills á qui es-
timar.

Si 'l gos hagués sigut al menos una bestia ben
educada, don Joaquim s' hauria resignat á so-
portarlo, per evitarse guerras intestinas.

—Jo—deya l' home ab molta naturalitat—
prescindiria de la sèva lletjesa, de la sèva llana,
de la sèva voracitat fabulosa, de tot... pero aixó
de que no tinga ni sombra de modors, 'm carrega
sobremanera.

—¿Qui t' ho ha dit que no té modors?—replicava
donya Pepa, una mica roja d' indignació.

—Jo que ho veig. Encare no sent que enrahono
ab algú, ja 's posa á lladrar... es á dir, se fica
en la conversa.—

Tot va ser inútil. La bona senyora s' havia
fet lo propòsit de quedarse aquell gos, y escol-
tava las prédicas del sèu marit com qui sent al
drapayre.

—Bueno—va pensar don Joaquim, resolt á
traures la bestia de casa d' un modo ó d' un altre:
—¿ella no vol despatxarlo? Ja 'l despatxaré jo.—

Per primera providencia, va comensar per
mudar de táctica. La oposició que avants feya
al gos, va tornarse simpatia. Li donava terros-
sos de sucre, li passava la ma per la esquena, y
quan lo *Menut* se ficava en la conversa—com
deya don Joaquim—l' home 's posava á riure, lo
mateix que si alló li fes molta gracia.

Donya Pepa va tranquilisarse veyent aque-
llas demostracions, y l' iris de pau va reapar-
reix r més hermós y bonich que may.

Guanyada la confiança de la senyora, don Joa-
quim va determinarse á obrar rápidamente, y un
demati, aprofitant l' ausencia d' ella, lo marit
agafa 'l gos, baixa al carrer, y prenent un tran-
via, 's dirigeix á tota pressa al Poble nou.

Un' hora més tart, don Joaquim tornava á casa
sèva ab las mans á la butxaca, sol y rihent d'
una manera dissimulada.

II.

—¿Ahónt es lo gos?—va dir donya Pepa á l'
hora de dinar, extranyant que la bestia no 's
presentés á taula:—¿qué s' ha fet del *Menut*?—

Si; ja pots cridar, ja pots buscar. Lo gos no
apareixia per en lloch. Van preguntar pèl vehi-
nat, van remoure tota la casa... lo *Menut* havia
fugit; no hi havia que donarhi voltas.

Donya Pepa va estar á punt de desmayarse:
no va volguer dinar, no escoltava á ningú, las
llágrimas l' ofegavan...

—¿Un gos tan carinyós, ab uns ulls com dos
sols! ¿una bestia que no més li faltava parlar!...
¿qui sab ahónt deu ser! ¿potser algú envejós de
la mèva alegria me li ha armat un parany 'per
robarlo. !—

Tot ho pensava, totas las conjeturas feya,
sense ni remotament sospitar qu' era 'l sèu propi
marit lo qui l' havia fet perdre...

Després de la natural explosió de sentiment,
donya Pepa va referse.

Era senyora de grans impulsos y aviat va ha-
ver pres una resolució práctica.

L' endemá en tots los diaris de Barcelona s' hi
llegia un anunci de primera plana, que deya
aixís:

«Se ha perdido un hermosísimo perro de
»aguas, muy inteligente y de esmerada educa-
»ción. Su nombre de pila es *Menut* y lleva la
»cola artísticamente enroscada. Se dará una es-
»pléndida recompensa á quien lo presente en...
»tal y tal parte. Es recuerdo de familia.»

—Aixó últim no es veritat—pensava donya
Pepa; —pero no importa: sempre es bó pósarho;
pòtser algú s' hi enternirá.—

III.

Un sabi ha dit que en aquest mon no 's pert
may res, perque lo que perden los uns ho troban
los altres.

Aixís va succehir ab lo *Menut*. Don Joaquim
l' havia perdut y un desocupat va trobarlo.

Y no sols va trobarlo, sino que llegint en un
diari l' anunci de donya Pepa, va apresurarse
á portarli, atret pèl esqué de la espléndida re-
compensa.

Quan lo trobador del gos va trucar á casa de

AGRAHIMENT CONSERVADOR.

¡Alsa, senyor Coll, que deura toparli aviat! Si per cada vot que vostè va regalar als conservadors, ara ells li regalan un gall... ¡quina arreplegada de virám deura fer aquests dias!...

don Joaquim, justament n'estava parlant; ella lamentant la seva desgracia, ell consolantla de la millor manera possible.

Al veure 'l Menut altra vegada, lo matrimoni va fer un crit a duo: don Joaquim un ¡ay! de rabia; donya Pepa un ¡ay! de tendrissima emoció.

La propina del portador del gos va ser realment espléndida. Pel Menut, donya Pepa hauria donat la vida...

¡Cóm hauria suferit la infelis, si hagués pogut llegir en aquell moment en lo cervell del seu senyor!...

Mentres ella acariciava al gos pródich, tornat a la casa payral, don Joaquim meditava un plan de venjansa y 's deya interiorment:

— ¡Aquesta vegada no m'ha sortit bè... pero jo 't juro que a la segona...!

¿Qu'era lo que l'home maquinava? ¿quin era 'l diabòlich projecte que havia concebut?

Aixó es lo que veurém la senmana que vé.

La magnitud del assumpto exigeix capítul apart.

A. MARCH.

LA CORONA DE LLOREER. (1)

AL EMINENT

artista catalá Apeles Mestres.

Contan d' un rey que tenia
heretada una corona,
y deya en sa fantasia:
—De llorer jo la voldria
si 'l poble d' or me la dona.—

Y es que tenia prevista
sa bondat de bona lley,
qu' era més bella y més vista
la corona del artista
que la corona del rey.

Va sé artista; y quan guanyava
la corona ab son valer,
del front la d' or s' arrencava
y satisfet sa posava
la de fullas de llorer.

Quan lo poble al seu rey veyá
coronat ab tant d' honor,
joyós sos mèrits retreya,
y era que 'l llorer li feya
molt més respecte que l' or.

Va morí 'l rey plé de gloria,
y en sa tomba va volguer
per fer digne sa memoria,
posarhi, justa, l' Historia
la corona de llorer.

Y 'l nom d' aquell rey qu' hauria
mort al fi de son reynat,
si l' Historia l' enaltia,
la Fama que l' extenia
deya així á l' humanitat:

—¡Tan sols lo talent conquista
la gloria de bona lley,
y es més hermosa y més vista
lo corona del artista
que la corona de rey!—

A. BORI Y FONTESTÁ.

ESCOLAS Y TABERNAS.

¿Volen sapiguer á quants estém de ilustració?
La estadística, ab la sèva veu de glas, parla
y diu:

«A Espanya hi ha únicament 14 mil escolas.»

Ara girin full. ¿Volen enterarse de com marxa
aixó de la beguda?

Pregúntin'ho á la estadística, y aquesta 'ls
respondrá:

«A Espanya hi ha 342 mil tabernas.»

Juntin aquests dos datos... y 'ls resultarà una
nació de lo més divertit y animat que corra.

Per cada establiment consagrat á la ense-
nyansa, n' hi ha 24 dedicats á la expensió
de vi.

Molt xaretlo y poca ilustració... ¿Qué t' d' ex-
trany que després nos trobém ab que casi h'è
ningú sab lo que 's diu? En cambi tothom sab lo
que 's beu.

Hi ha comarcas d' Espanya en que l' estudi
es un mal gastó y la taberna una necessitat.
Llegir, escriure, contar bè, tenir sentit comú...
tot aixó son ximpleries y caborias que á un lo
fan tornar tonto... ¡Beure forsa, alzar lo colze,
sapiguer distinguir lo vi negre de la mistela!...
¡aixó si que fa home! ¡aixó distréu y no envelleix
á ningú!...

(1) Sobrer del *Almanach* 1888, p. 17.

Qualsevol dia que 'ls taberners tanquessin los
establiments, hi hauria un moti. Lo govern los
obligaria á obrir las portas, pera apagar la set
de la nació.

¡Que tanqui la escola un mestre! Ningú s' hi
fixará. Al contrari; fins hi haurá qui s' alegrará
de que abandoni 'l poble un home que fa perdre
'l temps á las criaturas y que grava 'l pressu-
post municipal ab gastos superfluos.

Al fi y al cap los libre-cambistas ja ho diuen:
Espanya ha de ser una nació exclusivament vi-
nicola. Vingan ceps y tabernas, y fora mestres
d' estudi y llibres de text.

Lo taberner es un personatge: lo mestre es una
calamitat. Entre un cartipàs y un got de vi, no
hi ha que vacilar un moment.

Per xo fan riure aquests desventurats que
anuncian qu' Espanya ha entrat ja en las vias
del progrés...

Mirinsel lo progrés: 14 mil escolas, 342 mil ta-
bernas...

Si es cert qu' Espanya va per las vias del pro-
grés... ¡deu caminarhi fenthi unas *esses!*...

Lo vi se 'ns ha pujat al cap: la instrucció se
'ns ha baixat als peus.

Guaytin lo taberner quina vida se 'n porta.
Grás, lluhent, alegre, tractant ab las autoritats
de potencia á potencia, imposantse al mateix
govern... Ell es l' amo: ell fa y desfá. Apila di-
ners, t'è tartaneta, se compra casas...

Entre tant, lo pobre mestre d' estudi 's mor'
de gana, abandonat pels deixebles, atropellat
per las autoritats, desatés per tothom...

Lo dia en que 'ls mestres acabin la paciència
y vulgan dedicarse á viure, ja saben lo que 'ls
toca fer.

Seguir la corrent, tirar los llibres enlayre y
dir als seus pobles:

—Desde avuy tanco la escola y planto una ta-
berna.

MATÍAS BONAFÉ.

A UN CIGARRO DE 10 CÉNTIMS.

SONET.

Son molts que t' anomenan *coracero*,
sent aixis que no portas may corassa,
puig que ab sols una agulla se 't traspassa
y aixó, la veritat, no fa guerrero.

Gran exterminador jo 't considero
y 'l pobre que fumant ton fum s' empassa,
ja pot dirne bèn clar que ha sentat plassa
d' anar á visitá' en *Perc Botero*.

De veuret solzament ja trech las tripas,
y aixó que tú ets d' aquells de la propina
que á dintre del caixó may te costipas.

Mes com també estás plé de nicotina
ab una pipadota ja m' atipas:

¡Qué bè que t' está 'l nom de *tagarnina!*

Ego Sum.

LA VENJANSA D' UN XINO.

Krick Ki-Tik es un xino de molt bona pasta, y
si es cert alló que diuen que quan s' amaga l'
ou á un home es perque l' enganyan com á un
xino, ja puch bèn assegurar que en Krick-Ki-Tik
es un xino molt xino

Deu tenir uns quaranta anys, y dich deu tenir,

perque á mi 'm sembla que 'ls fills del *Celeste Imperio*, tan si son vells com joves tots, fan la mateixa cara; per aixó es que soch un mal fisonomista de caras xinas.

■ Krick-Ki-Tik se considera felís, per més que 'ls xicots n' hi fassin de verdas y maduras. Hi gantli una regadora á la *qua* que porta, ó penjanli un parell de cascabells á las puntas dels bigotis, algú dia que 's dormi devant del kiosko que t'è y que ell hi ven *crocant chinóis*, que es una cosa molt dolça, y que si 'n tinguessim mos en lleparíam 'ls dits y las unglas.

Hi ha días qu' está de mal humor, y es perque hi ha alguna cosa que li fa pessigollas dintre la closca dels pensaments; allavors pensa ab la seva dona, perque me descuidava de dirloshi que aquest xino també va sentir *amort* per una xina que la sab molt llarga, y que s' hi va casar enamorat ab tot 'l caliu que pot sentir un home de aquella terra.

La seva dona, que 's diu, si mal no recordo, Hing-King, causada de veurer sempre lo mateix bigoti, se li va figurar que en Kanang-Kanang lo debía tenir més fi, y que no tenia 'ls ulls tan oblicuos com 'ls del seu marit, y tal dit tal fet. En Kanang-Kanang va coneixer que aquella dona l' estimava, y aprofitant las estonas que en

Krick-Ki-Tik s' en anava á buscar cargols, ells dos s' entretenian á fer lo que més devia agradarlos'hi, pensant que per animals de banyas no havia de anar tan lluny lo marit.

Pero fillets de Dèu, tot lo bo s' acaba, y un dia, ó millor dit una nit, si en Krick-Ki-Tik no va sorprendrer *infraganti* á la seva esposa ab en Kanang-Kanang, poch s' en va faltar, perque 'ls va pescar de una manera que *dejaba mucho que desear*: pero per aixó no va dir ré, y ab tota la gravetat propia de un xino, va meditar la venjansa. Ell primer havia pensat penjar per la trena á la seva dona, y posarla á la punta de un *pararrayos* perque un llamp la matés quan li vingués bè; pero la mateixa parella enamorada li proporcionava un càstich qu' ell estava lluny de pensar.

Veient en Kanang-Kanang y la Hing-King que 'ls seus amors havian sigut descuberts, varen projectar un viatge á la isla de Hol-Hil, y un cop allí se veurian lliures de la persecució del marit ofès. En efecte, una nit que la lluna devia estar de vuit mesos (ho dich perque era molt plena), varen quedar que al punt de mitja nit se trobarian á la platja, y pendrian una barqueta blanca, que á la vela en menos de quatre horas 'ls portaria á la isla que havian escullit. Lo marit

LA RIFA DE NADAL.

7 LOTERIAS 7

NO HAY BILLETES
de Navidad.

—No hi ha billetes? malvinatge!
quin contratemps més fatal!...

—Ab dos pessetas de prima,
¿qui vol décims de Nadal?

cor...rent, va anar á prop del mar, en quan va sapiguer la decissió que havian prés aquells que 'l prentan per un xino, y ab una barrina va fer un forat á la barca á fi de que al anar mar endins s' omplís d' aygua, y anant á fons servissin de esmorsá als peixos la xina adúltera y 'l xino seductor.

Pero 'l marit proposava y 'ls dos amants disposavan.

Mentres en Krick-Ki-Tik s' amagava darrera de una roca, la sèva muller y en Kanang-Kanang, acudint á la cita, jo no sé per quina circumstancia, en lloch de pendre la barqueta blanca, varen tenir per convenient pendren una de negra, y ab un obrir y tarcar d' ulls s' allunyaren de la costa.

Lo marit, plé de rabia al veurer tronxada la sèva venjansa, se fica á la barca blanca per anar en persecució d' aquells que li fugian, sens pensar ab lo perill que corria.—Ja vos atraparé pillos—deya, pero prompte vejé la barca convertida en banyera, y que anava omplint-se de aygua gracias al forat qu' ell mateix havia fet. Veientse apurat, se li va ocrer una idea; ab una mà podia guiar lo timó y ab un dit de l' altre va tapar aquella xeta que en mal hora va fer. De prompte ressoná un crit que va sortir dels llabis d' en Krick-Ki-Tik; una peix que no devia haver sopat, va clavar las dents al dit que va veurer que sortia per sota de la embarcació, y que 'l degué trobar excellent perque se 'l va menjar sense compliments, y mentres lo marit ultrajat s' en va anar á dormir al fondo del mar, en Kanang-Kanang y la sèva *dulcinea*, fent tres pams de nas á la terra que deixavan, anavan acostant-se á la isla de Hol-Hil.

Ara, lectors, fassinme un favor: si alguna vegada van á la Xina, no demanin ahont se trova la isla de Hol Hil, perque no la trobarán; es una isla que no més existeix en lo mapa que jo mateix m' hi fet.

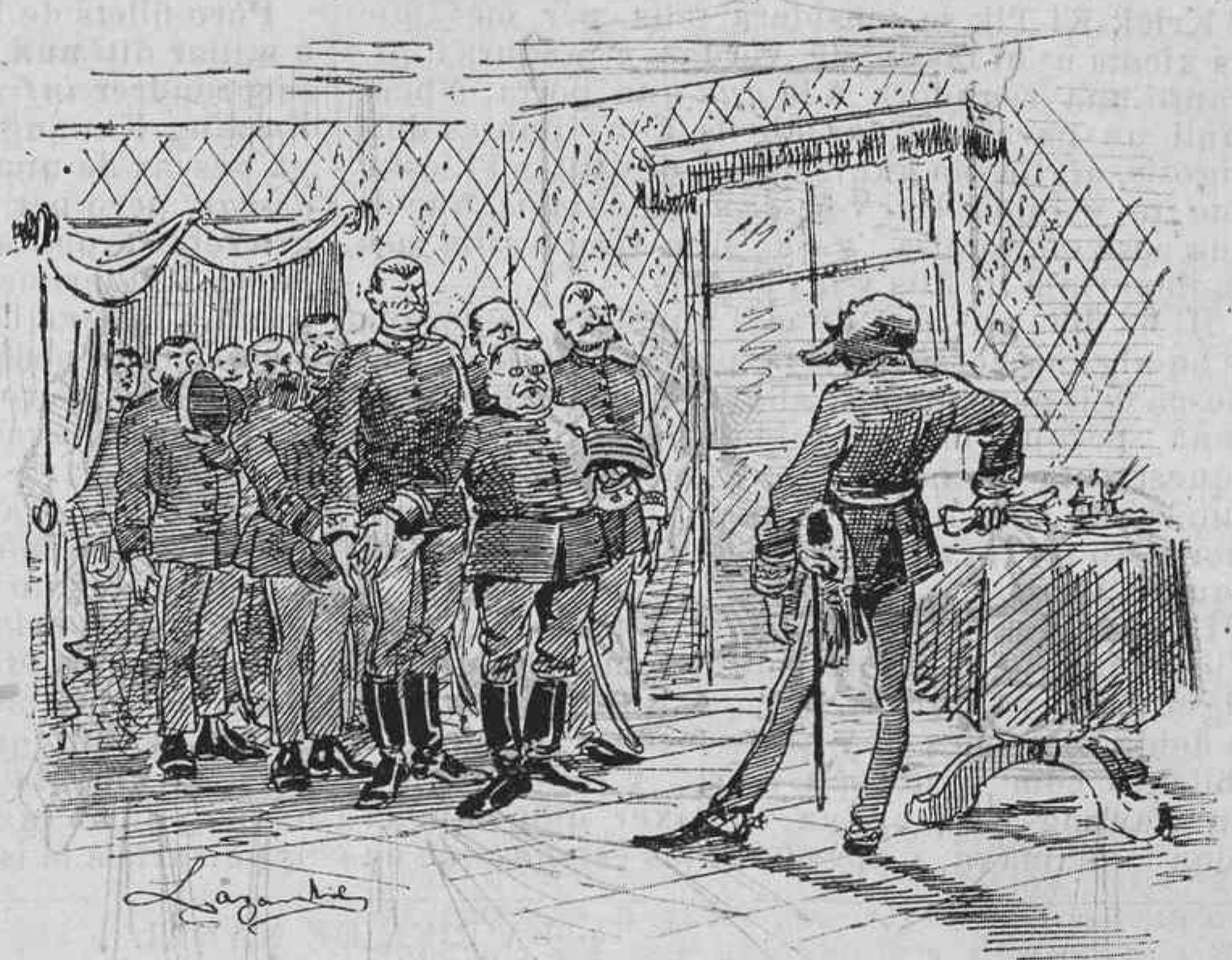
L. C. CALICÓ.

TROSSOS.

En alas del desitj vareig, un dia remontarme al espay y vegí d' allí dalt eixa gran l'aga

COSAS QUE SEMPRE 'S DIUHEN...

(Dibuixos)

«Ayer recibió el general X la brillante oficialidad del regimiento H...»

«Lo conegut y honrat taberner, senyor Fulano...»

que 'n diuhen societats, rublerta de cuquets, de cuchs més grossos als petits devorant... y vaig aclucá 'ls ulls: torní á la terra y ara 'm trobo aquí baix sense cap il·lusió y esperant l' hora de ser també menjat.

Li vaig oferi 'l cor, la mèva vida, l' honra dels mèus passats

Y NO SEMPRE SON VERITAT.

(de Lagarde.)

«Y aquí estem desterrats, menjant l' amarch pá de la emigració...»

«Es un drama que atrau de tal modo la atenció dels espectadors...»

y ab desdeny contestá:—Avants que ser tèva primer morta 'm veurás.

Y morta de vergonya y de miseria ahir la vaig trobar, mal cuberta ab guinyapos, la mà extesa demanant caritat... Aixó sols produheix lo sè orgullosa ¡lo mal de tots los mals!

J. ABRIL VIRG II.

LLIBRES.

EL ÚLTIMO CONGRESO CATÓLICO.—*Refutaciones* por TIRSO ORTUBIA.—Aquest folleto, que consta poch més que d' una trentena de pàginas, es una refutació brillant de moltes de las doctrinas proclamadas en lo *Congrés catòlich* de Zaragoza. L' autor no se 'n calla cap. Y aixís las tramas del ultramontanisme que preten dominar al mon quedan descubert ab rahóns convinents tretas de la historia y de la filosofia. Recomaném aquest llibret á tots los aficionats á véurehi clar.

GIMNÁSTICA ESCOLAR per JOSÉ SÁNCHEZ SOMOANO.—Ab aquest titul acaba de publicarse lo primer volúm de una *Biblioteca popular gimnástica*, que compren la secció de *Moviments lliures*, es á dir aquells exercicis gimnástichs que poden ferse, sense necessitat d' aparatos. Pera major comprensió dels exercicis, l' obreta está adornada ab numerosos grabats, indicant per medi de un puntillat lo moviment de las diversas parts del cos. Son autor, director del Gimnás nacional de Méjich y del Peninsular de Madrid, dona probas de la seva competencia en un ram que si 's generalisès per tot arréu, com fora degut, tant y tant podria contribuir á desarrollar lo vigor fisich y per lo tant moral é intelectual de l' actual generació.

EL SECRETO DE [MI 110.—Hem rebut un exemplar de aquesta bonica sarsuela, arreglada á la escena espanyola per D. Joan Manuel Casademunt y D. J. Oriol Molgosa, y representada ultimament ab molt éxit en lo *Teatro del Tivoli*.

RATA SABIA.

Á PURA.

¡Vaja, que 'n tens de xaripa!
Tú si que tot te ve en popa!
Tens un *payo* que t' atipa
y que t' ompla bé la tripa.
Aprofitat, ja que 't topa.
A tú ray, ningú t' atrapa.
Has mirat lo teu semblant
y has pensat: com que so guapa,
tan com cap més n' hi haja al mapa,
procurém guanyar arjant.

Ara, per si tens panis,
y no tindràs de pensar
en buscar rals per menjar,
perque tens qui 't paga 'l pís
mentres te 'l deixis... pagar.

Has pescat un bon pagano
d' aquests de barret de copa,
que 't paga 'l lloguè y... la sopa
y fins t' ha comprat un piano
perque aixis fassis més tropa.

Ves explotant à la gent
com m' has explotat à mi.
Ab aquest procediment
pots viure perfectament,
y ningú hi tè res que di.

¡Qué tontos som los poetas!...
y vosaltres... ¡qué sou pillas!
Tú 'm buscavas las pessetas
y jo 't donava quintillas,
per cert, no gaire ben fetas.

Los versos, no t' atipavan,
al contrari, t' empipavan,
y vas dir: «Ves à can Taps»;
mentres las dents me petavan
veyent que buscavas naps.

A pesar de tot aixó,
t' estimo Pura; t' estimo
ab lo foch de ma passió.
Quan no trobis ja cap primo
que 't fassi de protectó',
sense fer cas de ningú
olvidaré tots los mals,
y si vens, ja tens segú,
que 't donaré quatre rals
falsos, lo mateix que tú.

DOLORS MONT.

PRINCIPAL.

Res de nou. Durant la senmana s' han anat
repetint las obras més celebradas del repertori.

Tot, per donar lloch als ensaigs del espectacle
Trafalgar, que definitivament, si no hi ha con-
tra-ordre, será posat en escena demà dissapte.

LICEO.

Senmana de *Lohengrin*.

Va cantar-lo en Perotti, un tenor que havia vin-
gut precedit de molta fama; pero que aquí va
naufragar.

¡Culpa del barco ó de las rocas?
De las rocas.

En Perotti, ab tot y ser italiá, com lo seu nom
indica, canta seguint ab fidelitat l' escola ale-
mana, y als filarmóniebs d' aquí, que quan no
per altra cosa, per curiositat, haurian de sabore-
jarho, ho retxassan sistemàticament. ¡Qué s' hi
ha de fer si son d' aquesta manera!

Aixis qu' en Perotti, ab una vegada de trac-
tarshi ja n' ha tingut prou, decidintse à mudar
de clima.

—¡Y l' Orfeo que se 'ns anunciava?

—¿Orfeo? Se 'n ha anat all' *Inferno*.

Las óperas que ara están en preparació son
Mefistófele y Der Freischutz.

¡Bons punts!...

CIRCO.

S' ha posat *La terra de Xauxa*, de la manera
acostumada en aquest teatro.

En preparació: *Urganda la desconocida*, una
mágica que sent molt vella, resultarà poch me-
nos que nova pèl públich de avuy dia.

ROMEIA.

Per lo que deyan *El Correo catalán*, lo *Brusi* y
algún altre periódich, casi podria deduhirse que
anant à veure *La vocació* 's cometia un pecat
mortal. Y com no hi ha res més sabrós que certs
pecats, dimars vaig tornarhi, produhintme l'
obra, que surt ara més llisa y apareix millor còm-
posta que 'l dia del estreno un efecte escelent.

S' ha dit que posant capelláns à la escena se
desnaturalisa 'l Teatro catalá. ¿Desde quán?
¿Per ventura 'ls capelláns no viuen dintre de la
nostra societat? ¿Per ventura no exerceixen una
influencia, potser excessiva, en las nostras cos-
tums? No atino à comprendre còm hi ha qui s' es-
parvera de que un cómic vesteixi la sotana. Si
de alguna cosa peca *La vocació* es, en mon con-
cepte, de guardarlos encare massa miraments.
¿No s' esbravan ells quan pujan à la trona?
Donchs cada hu 's val dels seus medis. Y 'l tea-
tro es també un púlpit com un altre.

De manera que *La vocació*, baix aquest punt
de vista, lluny de mereixer cap censura, se fá
digna dels majors elogis.

TÍVOLI.

En Vergara es un bon prestidigitador.

No fa com certs presidents de mesa electoral
que se 'ls veu la trampa de una hora lluny.

Un conservador m' ho deya aquest dia:

—Si poguessem contar ab las mans de aquest
Vergara, no perdriam cap elecció y ningú po-
dria seguirnos causa criminal, perque li fariam
à la cara y no se 'n adonaria.

NOVEDATS.

Continúan ab éxit las representacions de la
humorada: *Ni la teva ni la meva*.

Obra en porta: *La última pena*, drama en vers
del mestre Ubach y Vinyeta. Es una producció
de la qual ne tenim los millors informes.

CATALUNYA.

Mil duros y mi mujer es una pessa apayassa-
da, groixuda, que de massa groixuda y poch
apretada s' engruna.

En cambi 'l juguet *Nuestra Señora*, basat en
los *quid-pro-quo*s de costúm, dona lloch à un sens
fi d' escenas divertidas, plenas de xistes y bo-
nas ocurrencias, que 'l públich va celebrar ab
sas continuas riallas, aclamant al final lo nom
del autor, Sr. Arniches. En la execució sobres-
sortiren las Sras. Alverá y Pino y 'ls Srs. Bosch
y Palmada. La primera sobre tot feu gala de sa
dicció expontánea, que tant bé encaixa ab los
tipos que acostuma à representar.

CALVO-VICO.

La companyia que dirigeix lo Sr. Cuevas re-
presentará per primera vegada à Barcelona, 'l
drama de Dicenta, *Los irresponsables*, estrenat
fa poch en lo *Teatro Español* de Madrid y que
motivá controversias acaloradas y fins tiros en-
tre dos empleats del Montepio de la vila del Os.
Aquí l' anirém à veure, cuydant emperó de
pèndre'ns ho més à la fresca.

CIRCO EQUESTRE.

Rosita de la Plata, aquella nena que havia co-
mensat aquí sorprenent per la seva intrepides,

LO FANTASMA DEL PARCH.

—¿Es dir que ja s' ha olvidat
tot aquell rum-rum passat?
Pues, ja que no li fan res,
que torni lo que m' ha pres.

reapareix avuy convertida en una artista eqüestre de primera.

Lo públich, dimars, va omplirla de aplausos.

Gran novetat per demà a la nit: la pantomima *Le Carnaval sur le glace*. Ab aquest fret que fa, una obra de verdadera actualitat.

A veure si 'l públich entrarà en calor aplaudintla.

N. N. N.

¡CASAT! (1)

Com m' han fet tantas arengas
de solter, fastiguejat

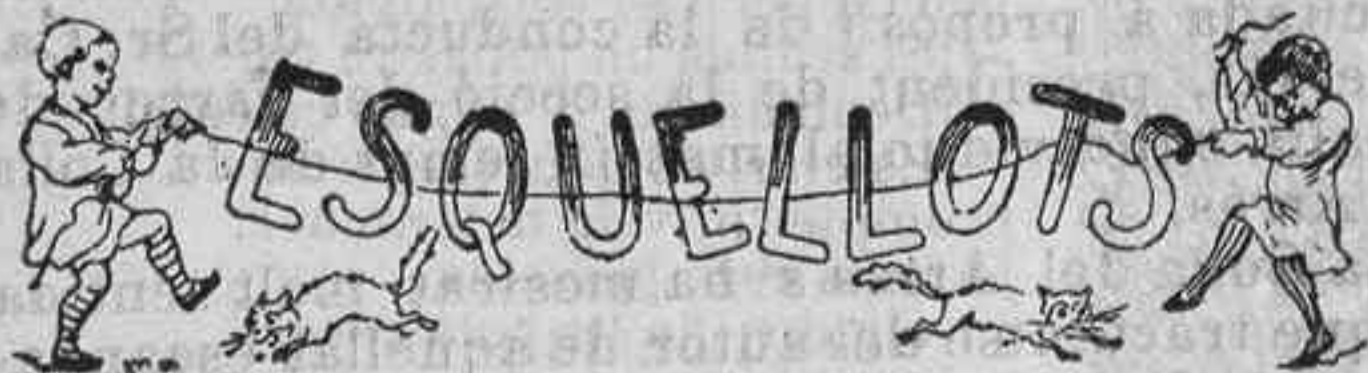
(1) Sobrer del Almanach.

de sentir tant malas lengas,
ja per últim m' hi casat.
L' una 'm deya:—¡Está molt magre!
L' altre:—¡Si es un calaveral
—¡Si sols a ranxo s' consagra
no farà bona carrera!
—Casis, home, que 'l seu fisich
poch á poch se trasparental!
—¡Si sembla un pollastre tisich!
—¡Deuli un got d' aygua calenta!
¡Es clar! ab aquestas tretas
prompte 'm vaig determinar;
jo tenia cent pessetas
y vaig dir: ¡ja 'ts pots casar!
Ja m' hi casat; ja tinch dona;
hasta ja tinch un bailet
tant bufó, que alguna estona
lo mal humor m' ha distret.
Peró... ¡sempre hi ha un peró!
La llibertat que tenia,
la ballaruga, y alló
de retirar ja de día,
alló que á mi 'm dominava
ja se m' ha ben acabat,
ó sino perquè 'm casava:
¡tot m' está ben empleat!
Vritat es que ara 'm surgeixen
los mitjons y 'ls calsetets,
y que ab gust me sufregeixen
un bon plat de fasolets,
peró com que está plagada
la vida, de danys y mals,

me surt á nap la puntada
y l' ápat á trenta rals.
Ara traballo ab afany
puig de cobdicia 'l cor frisa,
peró arribem á fi d' any
y no 'm puch fe una camisa.
De nit, dormir es xiripa
que la voldria per dot:
¡quants cops tinch de fumá en pipa
y passejar al xicot!
Y posarli 'l hiberón
dantli copets á l' espatlla
y cantarli la «non, non.»
¡vaja, aixó passa de ratlla!
Aixó es un cástich de Deu,
peró es un cástich molt fort;
esteu mal si no 'us caseu,
pero un cop casats, pitjor.
No es que desitji envidá,
perque la dona es tan bona
com ab gana un tros de pá;

jes un àngel, no una dona!
Mes si arriba à succehi
cas tan grave... la pubilla
que logri pescarme à mi
ja pot fe una tercerila!

JOSEPH MOLAS.

«Y para mayor vergüenza, le pusieron INRI.»

Varen posarli l' altre dia 'ls conservadors de la Junta provincial del Cens, transformats, de minoria qu' eran, en majoria, gracias à las pasmosas habilitats de D. Odón.

Qual D. Odón ja se sembla més de lo que seria just à cert Bernat Duglesquin, aquell que fent anar à sobre al combatent que anava à sota, enriquí 'l trono de Castella ab un *bastardo*, exclamant per disculparse:

—«No quito ni pongo rey; pero ayudo à mi señor.»

De totas maneres, lo tal D. Bernat va cometre una insigne *bastardia*.

De la sessió de la Junta del Cens resulta que totas las reclamacions, per justas que sigan, resultan inútils: que las queixas més fundadas se retxassan sistemàticament, apelant à la fórmula: —«No hi ha lloch à deliberar.»

Donchs si 'ls recursos de la lley no son acullits com deurian serho: si 'l «no hi ha lloch à deliberar» alcansa 'l caràcter de sistema, ¿quin altre medi queda?

Me sembla que 'ls mateixos conservadors van indicarho clarament.

Quan eixiren de la diputació en comitiva, guardantse mútuament las espatllas, senyal evident que alguna se 'n temian.

¡No hi ha lloch à deliberar!

No sé: 'm sembla à mi que un dia ó altre haurà de deliberarse, y que 'l debat que s' entauli resultarà de primera forsa, y será en alt grau contundent.

Dias passats publicavan los periòdichs un edicte participant que D. Miquel Grau y Bassas havia disposat en son testament que se repartís una petita part de la seva herencia, entre geperuts, ajudants de mestres de primeras lletres y atacoadors.

¡Sempre hi haurà ciutadans tranquils, que fins després de morts farán brometa!

Respecte als geperuts, sembla que tenen acordat nombrar al Sr. Coll y Pujol porque 'ls dispensi 'l favor de representarlos.

¡Molt bona idea!

Diuhem que 'l pensament de construhir à Barcelona un mercat de bestiar, ha fracassat per complet.

Alló de que vingan à portarnos carn bona y barata, no pot convenir als que 's dedican à proporcionar-nosla dolenta y cara.

Ja que tant bestiar tisich
se mata per anà' al foch
¡al menos l' inocuessin
ab linfa del doctor Koch!...

Diumenje va celebrarse una reunió al objecte de afavorir à la familia del Sr. Rius y Tauler, que segons diuhem, se troba en una situació apurada.

Una cosa singular.

A la reunió apenashi va concorre cap de aquelles personas qu' en las épocas de majors despilfarros y pèl compte que 'ls hi tenia, rodejavan al rumbós arcalde.

Becker tenia rahó:

«¡Dios mío, qué solos
se quedan los muertos!...»

Diu lo *Diari del Comerç* que quan surten de la presó 'ls presos gubernatius, al cumplir los quinze dias que solen passar en dit establiment penitenciari, se 'ls presentan uns individuos que son ó diuhem ser de la ronda secreta, baix pena de ser presos de nou, y passar altres quinze dias à la presó.

¡Quina manera d' empenyarse en que resulti justificada la célebre frasse de Dumas pare, de que l' Africa comensa al Pirinéu!...

Perque, mirinthis com vulgan,
unas cosetas aixís,
sòls es possible que passin
à Barcelona y al Riff.

Dimars vinent sortirà L' ALMANACH DE LA CAMPANA DE GRACIA PERA 1891. Dibuijos dels més reputats artistes, magnífichs cromos, text de las primeras plomas de Catalunya, edició espléndida y tot plegat dos ralets y bon profit. No 'ls diches més, perque ja se per endavant que la edició quedarà agotada als pochos moments, com cada any succeheix aixís.

Son molts los botiguers de las Ramblas que projectan demanar al Ajuntament, que pèl pròxim Carnestoltas siga trasladada la Rua à la Rambla de Catalunya.

No se pas si 'l Sr. Coll y Pujol s' atrevirà à satisfèr los desitjos dels botiguers de la Rambla.

Precisament aquest any que 'l partit conservador te 'l propòsit de desplegar las sevas forsas en forma de mascarada electoral...

¡Y qué fins ja tenen los comparsas à punt!...

Diàlech:

—Las urnas electorals de cristall, ¿no varen ferli l' efecte de aquells sepulcres de Santa Filomena, que 's veuhen en moltes iglesias?

—Sí, senyor; y encare, desde las últimas elecciones, me sembla que dintre hi jau l' imatge de la santa.

—¿Quina santa?

—Santa Sinceritat electoral, mártir... pero no verge ¡pobreta!

A Paris s' están reunint recursos pera erigir un monument dedicat al immortal compositor Bizet, autor de la *Carmen*.

¡Pobre Bizet! Quan estrenà la seva obra mestra no 'l varen entendre y morí de desesperació. Ha arribat, per fi, l' hora de rehabilitarlo.

Per la majoria dels monuments que aixecan los pobles, casi podría adoptarse la següent definició:

«*Monument*: Representació plástica del remordiment de un poble.»

Parlém una mica d' art.

En l' *Hotel de ventas* hem tingut ocasió de veure

un magnífich quadro de Baldomero Galofre destinat a un dels cassinos de la ciutat de Reus. Ja 's coneix que 'l pintor es fill de aquella terra privilegiada y que 'ls ha volgut servir d' amich. Lo quadro representa un paissatge de Galicia atravesat per unas carretas y una porció de gent del camp. Galofre, a més de pintor, es un poeta. Hi ha en aquell terreny accidentat, en aquelles rocas espadadas, en aquell mar que besa sos péus y en aquelles clapas de núvols que coronan las cimas, una gran forsa d' expressió y de sentiment. Lo grupo format per las carretas de bous y per la gent del camp, admirablement sorprés, anima aquella soletat imponent é interessa al espectador, que no 's cansa de mirar aquesta notable joia d' art, anegantse en la vigorosa y fonda melancolia de que tota ella está impregnada.

En lo Saló Parés hi hem vist, apart de una notable escena militar de Cusachs y unas preciosas xulas de Cusi, un gran número de quadros y estudis al pastel y al oli de Brull.

Desde molt temps venim seguint a aquest jove pintor en sos progressos, complaventnos en senyalarlos. Avuy posa una nova fita en son camí d' avansament. Tot lo que exposa, tipos y escenas ampurdanesas, es robat al natural y expressat ab una pasmosa veritat. Brull compon y construheix ab fermesa, preocupantse principalment de reproduhir los homes y las cosas de la terra tals com son.

Observém no obstant en lo color certa tendencia al gris que trau alguna brillantés als efectes; pero que de cap manera perjudica ni a la fermesa del dibuix, ni a la solidés de la composició, qualitats qu' en aquest pintor semblan verdaderament ingénitas.

Podém anticipar a nostres lectors que de al-

guna de las obras exposadas, ne donarém la reproducció en las planas de la ESQUELLA.

No hem volgut pendre cartas en la qüestió suscitada a propòsit de la conducta del Sr. Casadessús, president de la secció del carrer de Amalia é individu al mateix temps de la Colla del Arrós.

La Colla del Arrós s' ha mostrat molt sentida de que tractantse del autor de aquelles escandalosas traficas plenament comprobadas, se recordi sa qualitat de arrossaire. Aixó solja es una censura contra 'l Sr. Casadessús.

La Colla del Arrós diu:—Lo que haja pogut fer lo Sr. Casadessús, ho haurá fet com a conservador y no com a individu de la Colla.

Enhorabona. Pero si jo sigués de la Colla no voldria tractes de cap classe ab escamotejadors electorals ni de cap altra mena. L' escamoteig electoral es un delictes com un altre. Y arrossos ab mí no n' hi menjaria més aquell que olvidant las bonas tradicions de la Colla, s' ha tirat com un golafre sobre l' arrós conservador.

Ha mort lo Sr. Vida, director de la Tabacalera. Y ab aquest ja van tres los directors de l' Arrendataria que se 'n han anat a l' altre barri. ¡Amigo, no en vá 's remenan y manipulan certs venenos!...

Y si 'ls que 's fuman la breva, ó sigan los directors, cauhen ¿qué será de naltros infelissos fumadors?...

Dos décims del bitllet que obtingué 'l segón premi del últim sorteig de la Loteria nacional, lo possehian las damas de la companyia que actúa

HISTORIA NATURAL. (Dibuixos de Ll. Labarta.)

(CONTINUACIÓ.)

OCA.

DRACH.

GALLINA.

—Dimonxi! quín fret!... Qué deu fer la mèva pobra filleta, ab aquest temps tan crú... y casada de nou?

—¡Ahont s' es vist, lo poca-vergonya...? ¡preguntarme si soch home..!

—¡Ay, Senyor; quín mon!... ¡Vels'hi aquí...!

(Acabarà.)

¡AVIAT! ¡AVIAT!

Reig
1890

— ¡Al últim! ja està anunciat
l' *Almanach de la Campana!*
¡Gracias á Déu que podré
riure un xich, de bona gana!

en lo *Teatro de Novedats*, Sras. Mena, Parreño
y Palá.

Total: un benefici gras.

Y D. Cinto, la pobra víctima de la ley Mella-
do, també ha llepat una bona picossada

Y ara riguínse del seu nas.

Es lo que dirá ell:

— Qui t'è bon nas sent l' olor dels premis.

La reyna regent s' ha oposat á que en la mo-
dificació que ha de sufrir l' uniforme militar siga
substituit lo ros p'el casco.

— «Mamá que me gusta 'l ros
el ros de este militar...»

Un detall sobre la festa de santa Bárbara ce-
lebrada á Madrid, y en la qual hi prengué una
part activa l' arquebisbe d' Manila:

«Mientras los concurrentes le besaban las ma-
nos, cayósele al arzobispo el anillo, que no ha
sido encontrado.»

De manera, que l' arquebisbe va perdre l'
anell durant la festa de santa Bárbara.

¡Quina barbaritat!

Deyan que regalaria lleonets, llops y qué s'è jo
que més.

Y al últim...

Vegin lo que diu un periódich:

«En el Museo Martorell s' está procediendo á
la disección de un mono, regalodel marqués de
Marianao.»

Total: tot alló que 'ns prometia, aquí ho tenen:
Lo marqués de Marianao 'ns ha regalat un mico.

Al objecte de posar noms als nous carrers de
la reforma, han sigut designats los Srs. Coroleu,
Frederich Soler, Eusebi Güell, Joaquim Rubió y
Celesti Ribera.

Es á dir: los han fet padrins.

Escoltin ¿que no hi haurá confits?

Cada dia nous descobriments.

Apenas posada en planta la linfa Koch contra
la tisis, ja 's parla de combatre la difteria y al-
tras malalties.

La terrible difteria sembla que podrá curarse
per medi de inoculacions de sanch de rata.

Aquí sí que ho tindrem bè. Perque las ratas y
'ls ratas abundan molt.

Diguinli rata diguinli escamotejador d' elec-
cions.

¡Y qué de broma están á Montserrat!

Lo dia de sant Nicolau, á un dels xavals de la
escolania lo vesteixen de bisbe, los seus com-
panyns fan de familiars y s' arma una broma que
ni la de Carnestoltas.

Lo bisbe infantil publica una pastoral de broma,
reparteix benediccions de broma, confirma de
broma, y al final de tot se li reparteix un ápat.
L' ápat va de serio.

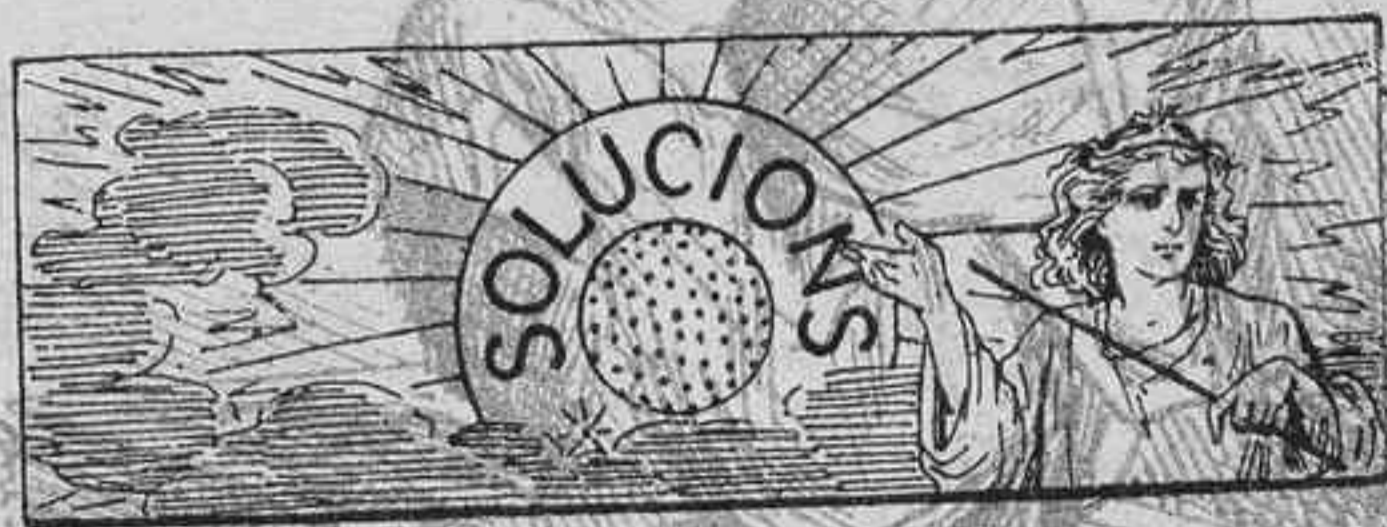
Després si menja massa se 'l purga... Y fins al
any següent, al dia de sant Nicolau que 's re-
peteix la mascarada.

Ja s' ha inaugurat la línea dels directes, en la
secció de Reus á Marsá.

Pero 'l Sr. Plauás ha demostrat de tal modo á
aquells pobles, gracias á las tarifas que ha posat
en vigor, la gran conveniencia de tenir ferroca-
rril, que la majoria dels negociants de vins s'
han vist obligats á continuar empleant en lo
transport galeras y carros, atés á que efectuan-
tho ab carros y galeras los hi surt molt més ba-
rato que ab carril.

Aixis se fomenta, aixis,
la riquesa d' un país.

Per lo que toca al carril, los pobles del Priorat,
que 's contentin ab sentirlo xiular.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

1. XARADA SCHOTIS. — *Pa-ti-ri*
2. ID. 2.ª — *Ras-pa.*
3. ANAGRAMA. — *Garcia-Gracia.*
4. MUDANSA. — *Bull-Rull-Cull-Vull.*
5. TRENCA-CLOSCAS. — *La Guardieta.*
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH. — *Mantlen.*
7. ROMBO. —

M
P A S
P O T A S
M A T A L A S
S A L A S
S A S
S

8. GEROGLÍFICH. — *Per sotanas los ensotanats.*

LOPEZ-EDITOR. Rambla del Mitj, número 20, Barcelona. Llibreria Espanyola.

LA GARBA

per APELES MESTRES

Forma un magnífich volúm de mes de 200 planas, il·lustrat ab gran cantitat de dibuixos per l' autor, y acompanyat d' un prólech per

JOSEPH ROCA Y ROCA

Preu: 3 pessetas.

LUIS TABOADA

MADRID EN BROMA

ILUSTRADO POR

ANGEL PONS

Un tomo en 8.º, Ptas. 3'50.

LA MUJER AJENA

Novela española por MARTINEZ BARRIONUEVO

• Ptas. 1'50. •

GUERRA SIN CUARTEL

por C. SUAREZ BRAVO

Un tomo en 8.º, Ptas. 3

LA BOJA

TRAJEDIA EN TRES ACTES Y EN VERS

ORIGINAL DE

ANGEL GUIMERÁ

Preu: 2 pessetas.

Está per sortir

NI LA TEVA NI LA MEVA

COMEDIA EN TRES ACTES, PER

C. GUMÀ

Dimars, dia 23, sortirà

LO POPULAR

ALMANACH

DE

LA CAMPANA

DE

GRACIA

Il·lustran las páginas de l' Almanach infinitat de dibuixos deguts á M. MOLINÉ, APELES MESTRES, LLUIS LABARTA, RAMON MIRÓ, NICANOR VAZQUEZ y MARIANO FOIX.

Conte ademés, 4 magníficas cromo-litografias degudas al llapis de M. Moliné, é impresas en los tallers de Víctor Labielle.

Está escrit per las mes reputadas firmas catalanas.

Lo preu com sempre

!!! 2 ralets!!!

NOTA.—Tot hom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútu, é hè en sellós de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pel certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

XARADAS.

DE BALCÓ Á BALCÓ.

- ¿Senyoreta? ('S fa la sorda.)
 —(Donémli un xiquet de corda.)
 —(Ara 's gira) Déu la quart
 (¡quina vehina més monal!)
 si m' escoltés una estona
 dos-hu molta dos-tres quart.
 —¿Qué es lo que t'è d' explicarme?
 (Voldria ruborisarme.)
 —Donchs. miri. senzilla—sis
 que del punt que la vaig veure
 prima-dos-prima, 'm pot creure
 soch l' home més infelís.
 —Ay, ay; ¿per qué? (Aixó ja pinta.)
 —Perque 'l cor me dos hu quinta
 vosté, Hu-quart, sens compassió.
 —(Sab lo mèu nom.) Sí que ho sento:
 més si es aixís, ja m' ausento
 —No m' ha entés, no vull dí aixó.
 Ay, per pietat no 's retiri,
 permétim que me la miri...
 —¿No diu que per mí sufreix?
 —Pero, es de passió, locura,
 afecte, amor y ternura
 —Si que, *amigo* ne t'è un feix.
 —¿Hu qui estranyar pot al cosa
 sent vosté la hu-cinch hermosa
 que molt sovint he somiat?
 ¿tenint per ulls dos estrelles
 que á pesar de sas parpellas
 me deixan enlluhernat?
 ¿Tenint quart-quart la boqueta,
 que si l' obra una miqueta
 deixa veure un nou tresor
 de perlas, que al contemplarlas
 venen ganas de besarlas
 y tan suspirar d amor?...
 —¿Qué 'n tindrà per molt de rato?
 —si no 'm correspon. jo 'm mato.
 —No vull que 's mati per mí
 —Lo qual vol dir que m' estima.
 —No he dit tant... —¿Cóm m' ho escatimal
 quart-cinch, díguiho... —Vamos, si ...
 sino *sexta* y sent honrosa
 sa intenció .. —Será ma esposa.
 —¿Aviat?
 —D' aquí á algún mes,
 jo 't cumpliré ma promesa,
 y perdona que ab frauquesa
 t' estigui parlant de tres.
 ¿No ho vols aixís?
 —Sí m' agrada.
 —Tráctam igual, nena aymada
 y encare serán més grats...
 (La mare desde dintre:)
 —¿Ahónt es, aquesta tres-quarta?
 veyám si hauré d' estobarte,
 alsa á dintre á rentá 'ls plats.

MUDANSA.

¿Tè 'n recordas. Valentí?
 Demá tot just farà un més
 qu' en mitj de un tot molt espés
 se 'ns va fer tot. . ¿eh que sí?

SALDONI DE VALLCARCA.

GEROGLIFICH.

S
 I : P
 INI
 DD ttt DD
 T
 eeeee
 Q
 RIT
 IBLI
 DDD

J. CASADEVALL MULIERAS.

GEROGLIFICHS DE LA MODA.

La cara es simpática,
 la talla es ben bona;
 pero ara pregunto:
 ¿es home ó es dona?

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23